

Οι θέσεις της Ελλάδος συνοπτικά

Χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Η Ελλάδα, αν και συνεισφέρει πολύ λίγο στις παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, θεωρεί ως υποχρέωση της, να προσφέρει στο μέτρο του δυνατού, στην τεχνική και οικονομική βοήθεια που απαιτείται προκειμένου να αντιμετωπισθεί η κλιματική αλλαγή στον πλανήτη, εφόσον αυτό αποτελεί και ουσιαστική προϋπόθεση για να επιτευχθεί μια παγκόσμια συμφωνία.

Όλες οι αναπτυσσόμενες και οι αναπτυσσόμενες χώρες με υψηλά επίπεδα εκπομπών θα πρέπει να συνεισφέρουν το μερίδιό τους στην εν λόγω χρηματοδότηση, και στο πλαίσιο αυτό, είμαστε και εμείς έτοιμοι να συνεισφέρουμε το μερίδιό που δίκαια μας αναλογεί στη διεθνή χρηματοδότηση με δημόσιους πόρους. Οι λιγότερο αναπτυσσόμενες χώρες (LAX- Less developed countries - LDCs) και μικρά νησιωτικά κράτη (Small island developing countries - SIDS) δεν πρέπει να υποχρεωθούν σε καμία προσπάθεια που θα έχει οικονομικό κόστος.

Η διεθνής δημόσια χρηματοδότηση είναι απαραίτητη, ιδίως στα πρώτα χρόνια της νέας συμφωνίας προκειμένου να κινητοποιήσει τις εθνικές προσπάθειες, αλλά ευκαίωτο είναι σταδιακά να υποκατασταθεί, στο μέτρο του δυνατού, από ιδιωτικά κεφάλαια.

Η χώρα μας, έχει προτείνει την απόδοση των εσόδων, από δημοπρατήσεις της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (Emission trading system -ETS), υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, επισημαίνοντας συγχρόνως ότι η υποχρέωση διασφάλισης πόρων για τη χρηματοδότηση της κλιματικής αλλαγής, έχει τόσο συμβολικό όσο και ουσιαστικό σκοπό, και επιβάλλεται για λόγους διαφάνειας αλλά και γενικής αξιοπιστίας της συνολικής πολιτικής της Ε.Ε.

Ο επιμερισμός προσπαθειών (burden sharing) μεταξύ των ανεπτυγμένων χωρών, θα πρέπει να βασίζεται στις αρχές της ικανότητας πληρωμής και της ευθύνης των για τα επίπεδα εκπομπών ρύπων. Η κοινοτική συνεισφορά του κάθε κράτους-μέλους, δηλαδή η κατανομή των δαπανών εντός Ευρωπ. Ένωσης, αν και θα πρέπει να βασίζεται στις ίδιες αρχές, θα πρέπει να συμφωνηθεί ξεχωριστά από τις διαπραγματεύσεις της συνολικής συνεισφοράς της Ένωσης στη διεθνή χρηματοδότηση, ώστε να μην οδηγηθούμε σε ατέρμονες εσωτερικές συζητήσεις που πιθανώς θα αποπροσανατολίσουν τις προσπάθειες της Ε.Ε. και θα αποδυναμώσουν τον ρόλο που μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει.

Μεταφορά τεχνογνωσίας και τεχνολογική υποστήριξη

Πέραν της χρηματοδότησης, στο ιδιαίτερο ζήτημα της γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων, πρέπει να γίνουν μεγάλες και ουσιαστικές προσπάθειες από τις ανεπτυγμένες χώρες για τεχνολογική υποστήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών. Η βοήθεια αυτή, οφείλει να εστιάσει σε συγκεκριμένους τομείς, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε χώρας.

Οι θέσεις της χώρας μας συνοπτικά.

Συνοπτικά :

Όσον αφορά τις δεσμεύσεις και τους στόχους που θα αποτελέσουν τα επιμέρους βασικά σημεία της διεθνούς συμφωνίας, η Ελλάδα θεωρεί πως πρέπει να επιβληθούν υποχρεωτικά μέτρα μείωσης εκπομπών όλων των ανεπτυγμένων χωρών, τα οποία να είναι συγκρίσιμα με αυτά της Ε.Ε.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα αποδέχεται κριτήρια όπως :

- Το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) το οποίο αντανάκλα την ικανότητα πληρωμής για τις μειώσεις εγχώριων εκπομπών και αγοράς πιστωτικών μορίων από μειώσεις εκπομπών από τις αναπτυσσόμενες χώρες,
- Τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (Green house gases - GHG) ανά μονάδα ΑΕΠ οι οποίες φανερώνουν τη δυνατότητα μείωσης εγχώριων εκπομπών GHG, καθώς και
- Την σχέση μεταξύ του μεγέθους του πληθυσμού και του συνόλου των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

Σε σχέση με τους μακροπρόθεσμους στόχους, η Ελλάδα στηρίζει ένα φιλόδοξο στόχο για μείωση των εκπομπών των ανεπτυγμένων χωρών, από 80%-95%, μέχρι το 2050 σε σύγκριση με το 1990.

Η χώρα μας έχει επισημάνει πως πρέπει να εξασφαλισθούν δεσμεύσεις για μέτρα μείωσης εκπομπών των αναπτυσσόμενων χωρών με υψηλά επίπεδα εκπομπών (π.χ. Κίνα, Ινδία κλπ) και παράλληλα να

οριοθετηθούν κατευθυντήριοι στόχοι μείωσης εκπομπών και λήψης μέτρων και για τις υπόλοιπες αναπτυσσόμενες χώρες.

Πρέπει να γίνει προσπάθεια για εξασφάλιση δυνατότητας επανεξέτασης της συνολικής προόδου και της επάρκειας των δεσμεύσεων και δράσεων, μέσω μιας πιθανής περιοδικής επανεξέτασης, σε εύθετο χρόνο (π.χ. το 2015-16) ώστε να επανεκτιμηθεί ο συνολικός στόχος και να ευθυγραμμιστούν με τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά πορίσματα, οι τυχόν αναγκαίες περαιτέρω μεσοπρόθεσμες δεσμεύσεις και δράσεις.

Στο ζήτημα της μετατροπής του στόχου μείωσης εκπομπών από 20% σε 30% στην περίπτωση που και οι άλλες ανεπτυγμένες χώρες συμφωνήσουν σε παρόμοιες μειώσεις, η Ελλάδα είναι έτοιμη να αναλάβει τις υποχρεώσεις της.

Δίδουμε ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία ενός συστήματος Μέτρησης, Κοινοποίησης και Επαλήθευσης (Monitoring, reporting and verification - MRV) τόσο αναφορικά με τη χρηματοδότηση της άμβλυνσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, όσο και των δράσεων που θα αναληφθούν. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλισθεί ότι οι δράσεις που θα αποφασισθούν θα βασίζονται στις αρχές της αποδοτικότητας και της απαραίτητης διαφάνειας.

Στο θέμα των ρυθμίσεων που απαιτούνται για χρήσεις γης, αλλαγές χρήσεων γης και δασοπονία (Land use, land use changes, forestry - LULUCF) θεωρούμε πως απαιτείται ανάπτυξη και υιοθέτηση ορθολογικών μεθοδολογιών και κανονιστικών διαδικασιών, ώστε να συμφωνηθούν κανόνες για τη χρήση γης, αλλαγής της χρήσης γης και της δασοκομίας στις ανεπτυγμένες χώρες. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να δοθούν περισσότερα κίνητρα για την αύξηση της απορρόφησης διοξειδίου του άνθρακα από τα δάση και την περαιτέρω προστασία των υφιστάμενων δασικών αποθεμάτων.

Όσον αφορά την μείωση εκπομπών από αποψίλωση και υποβάθμιση δασών στα αναπτυσσόμενα κράτη, η αποδάσωση πρέπει να έχει τερματιστεί έως το 2020, σε περιοχές ιδιαίτερης σημασίας λόγω ύπαρξης τροπικών δασών, όπως μεταξύ άλλων, ο Αμαζόνιος, η Ινδονησία και η Νέα Γουινέα.

Ο τερματισμός της αποψίλωσης είναι ένα μέτρο κατά της κλιματικής αλλαγής που συγχρόνως μπορεί να διασφαλίσει την ανακοπή της απώλειας της παγκόσμιας βιοποικιλότητας. Στο θέμα αυτό, οι διαφορετικές εθνικές συνθήκες και τα διαφορετικά στάδια ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες, κατά πάσα πιθανότητα, απαιτούν διαφοροποίηση των δράσεων και του επιπέδου της φιλοδοξίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών για την κλιματική αλλαγή.

Θεωρούμε την ανάγκη μεταρρυθμίσεων του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης (Clean Development Mechanism - CDM) καθοριστική για την επιτυχία της διεθνούς συμφωνίας. Στο πλαίσιο της UNFCCC, απαιτείται μεταρρύθμιση του μηχανισμού CDM και αναγνώριση μόνο εκείνων των σχεδίων τα οποία επιτυγχάνουν πραγματικές πρόσθετες μειώσεις και δεν περιορίζονται σε επιλογές χαμηλού κόστους.

Η χώρα μας επιθυμεί να προωθηθεί η διασύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με τις ΗΠΑ και με άλλες ανεπτυγμένες χώρες, κατά προτίμηση σε επίπεδο ΟΟΣΑ (OECD), μέχρι το 2015. Εκτιμάται ότι η διασύνδεση θα βοηθήσει στις αναγκαίες κινητοποιήσεις κεφαλαίων για την μετάβαση σε μια παγκόσμια οικονομία χαμηλού άνθρακα.

Όσον αφορά τα αποθέματα των επιτρεπόμενων ποσών εκπομπής (AAUs - Assigned Amount Units) και την εμπορία των αχρησιμοποίητων μονάδων AAUs, η Ελλάδα τονίζει την ανάγκη διασφάλισης της περιβαλλοντικής ακεραιότητας εν όψει της συμφωνίας της Κοπεγχάγης.

Αναφορικά με στόχους και έτη αναφοράς για τα καύσιμα διεθνών αεροπορικών και ναυτιλιακών μεταφορών, η Ελλάδα -όπως και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες- υποστηρίζει πως όποια μέτρα αποφασισθούν πρέπει να εφαρμοσθούν μέσα από τους αρμόδιους οργανισμούς των Ην. Εθνών, δηλαδή της Διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας (International Civil Aviation Authority - ICAO) και του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (International Maritime Organisation - IMO).

Στο πλαίσιο αυτό, συμφωνήθηκαν και από πλευράς μας, συγκεκριμένες κοινοτικές δεσμεύσεις για τους τομείς ναυτιλίας και αερομεταφορών με διακριτούς στόχους μείωσης εκπομπών για τα αέρια θερμοκηπίου, ως εξής :

- 10% με έτος βάσης το 2005 για τις αερομεταφορές, και
- 20% με έτος βάσης επίσης το 2005 για την ναυτιλία

Ειδικά για την ναυτιλία, η Ελλάδα πρότεινε, και έγινε αποδεκτό από τα λοιπά ευρωπαϊκά κράτη, να εξασφαλισθεί η παγκόσμια προσέγγιση, έτσι ώστε να διασφαλισθεί τόσο η προστασία του περιβάλλοντος

από τυχόν μετανηολογήσεις των πλοίων και άρα των υποχρεώσεων μείωσης εκπομπών, όσο και η ελληνική και κοινοτική ανταγωνιστικότητα του τομέα.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι συνεχίζουμε να διατηρούμε ορισμένες επιφυλάξεις σχετικά με τις δυνατότητες εφαρμογής της νέας τεχνολογίας δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα (Carbon capture and storage - CCS) και κατ' επέκταση για τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στις συζητήσεις για την «συμφωνία της Κοπεγχάγης». Οι επιφυλάξεις αυτές αφορούν κυρίως τις συνθήκες ασφάλειας, περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οικονομικής τεκμηρίωσης, οι οποίες οφείλουν να δοκιμασθούν σε επίπεδο πιλοτικών έργων ώστε να διασφαλισθεί η περιβαλλοντικά ασφαλής εφαρμογή των.

Οι θέσεις της χώρας αντικατοπτρίζονται αναλυτικά και στα Συμπεράσματα Συμβουλίου Περιβάλλοντος.